

Carolien Koopman

CSG Prins Maurits

Contact: Carolien.koopman@outlook.com

Maak een spel over je leesboek!

Spelletjes, wie houdt er niet van? Bij veel leerlingen valt het spelen van spellen in de smaak. Het maken van spellen is dan ook een werkvorm die bruikbaar is voor het verwerken van bepaalde lesstof en die de creativiteit van leerlingen stimuleert. Dat kan ook naar aanleiding van jeugdliteratuur!

De motivatie om boekverslagen te maken, is niet altijd even groot, zowel bij leerlingen als bij docenten. Daarom is het, als docent, goed om kritisch te kijken naar hoe je je fictieonderwijs wilt vormgeven. Er is veel meer mogelijk dan een boekverslag. Men komt dan al snel op creatieve opdrachten of werkvormen uit, maar er kan ook gekeken worden naar de mogelijkheid om meerdere aspecten van het vak Nederlands te combineren, zoals 'schrijfvaardigheid', 'spelling' en 'presenteren'. Tot slot is het belangrijk om de opdracht betekenisvol te maken. Graag deel ik hier twee voorbeelden: een lesidee en een lessenserie over het maken van een spel dat betrekking heeft op jeugdliteratuur.

Lesidee 1 – Maak een kwartet over een leesboek

De docent legt belangrijke begrippen met betrekking tot fictie aan de leerlingen uit. Te denken valt aan 'hoofd- en bijfiguren', 'ruimte', enz. De leerlingen hebben een boek gelezen en verwerken daarna de begrippen van fictie in een kwartet. Bij elk begrip komt een set van vier kaartjes. Doe dit voor door vier woorden die bij een personage passen op het bord te schrijven. Deze woorden vormen dan de kenmerken van de hoofdpersoon. Denk aan 'uiterlijk', 'eigenschappen', 'gewoontes' en 'hobby's'.

Voorbeeld n.a.v. hoofdpersoon Tiuri van *De brief voor de Koning* (Tonke Dragt):

Hoofdpersoon	Hoofdpersoon	Hoofdpersoon	Hoofdpersoon
Tiuri	Tiuri	Tiuri	Tiuri
dapper	behulpzaam	was schildknaap	beschikt over een belangrijke brief

Andere voorbeelden van kaartjes voor het kwartet: vier bijfiguren, vier voorwerpen, vier gebeurtenissen, vier plaatsen die in het boek een belangrijke rol spelen.

Lesidee 2 – Maak een eigen spel (lessenserie)

Deze opdracht is uitgebreider dan de vorige opdracht. De leerlingen hebben een boek gelezen en maken naar aanleiding daarvan een eigen spel waarin ze informatie over het verhaal verwerken. Te denken valt aan quiz-kaarten met vragen over de personages of gebeurtenissen. Voor dit spel schrijven ze ook een handleiding – zakelijk schrijven, (werkwoord)spelling, formuleren. Daarnaast kunnen ze aan een groepje (of de hele klas) kort presenteren waarom ze dit spel gemaakt hebben. Ze spreken dan over waarom hun gemaakte spel bij hun boek past. Bij deze opdracht kan een lessenserie gemaakt worden.

Je kunt deze opdracht op twee manieren aanbieden. Je kunt leerlingen helemaal zelf een nieuw spel laten ontwerpen, maar je kunt ze ook wat meer sturen door hen hun eigen versie van *Monopoly* of ganzenbord te laten maken. Op het internet staan veel voorbeelden van lege spelborden. De leerlingen kunnen de spelborden dan aanpassen aan hun boek. Ze kunnen bijvoorbeeld ook vraag- en antwoordkaartjes maken over het verhaal en de personages. Ook denken ze na over een duidelijke instructie van hun spel. Een andere leerling zou het spel na het lezen van de handleiding moeten kunnen gaan spelen.

De opdracht krijgt nog meer betekenis als de spellen uiteindelijk in de klas gespeeld mogen worden. De docent kan *rubrics* gebruiken om de leerlingen duidelijk te maken waaraan het spel minimaal moet voldoen, opdat de leerlingen ook zouden weten waar ze naartoe werken.